

CAL ABANDONAR LA PRÀCTICA DE COMPRAR, USAR I LLENÇAR

Per una política de Residu Zero

COL·LECTIU USERDA

La Global Alliance for Incinerator Alternatives (Global Anti-Incinerator Alliance [GAIA]), de la qual Els Verds-Alternativa Verda n'és membre des de la Cimera Mundial sobre Desenvolupament Sostenible (agost 2002), va convocar, el passat 1 de setembre, per tercer any consecutiu, el Dia d'Acció Global sobre els Residus-DAGR (Global Day of Action on Waste-GDAW 2004).

A Catalunya i en ocasió del DAGR 2004, Els Verds-Alternativa Verda van demanar ben clarament i pública al Govern de la Generalitat i als governs locals que adoptin una decidida política de **Residu Zero!** Ja és hora que a Catalunya s'abandoni la pràctica que fins avui han dut i duen a terme (gestionar els residus que es produeixen) i facin seva la política de Residu Zero.

Negar-se avui a tenir per fita el Residu Zero, significa, en la pràctica, acceptar que no hi ha res a fer davant la dinàmica encara dominant de comprar, usar i llençar. I això no és fer política, és simplement convertir-se en un instrument del sistema malbaratador, ineficient i insolidari en què s'ha transformat la societat actual.

El Govern del «canvi» ara té una altra oportunitat de demostrar que vol dur a terme realment un canvi.

GAIA és una coalició internacional d'organitzacions comunitàries, institucions de recerca i de defensa de polítiques, grups de pressió ciutadana i altres organitzacions sense ànim de lucre i persones a nivell individual, que treballa per promoure la producció neta i el Residu Zero. Els 470 membres de GAIA a 75 països estan compromesos a acabar amb la incineració de residus i a fer avançar solucions reals a la crisi dels residus.

L'AGENDA DEL PROGRAMA RESIDU ZERO

1. Fixar una fita.

Quan una comunitat local adopta l'objectiu del Residu Zero, és important que fixi una data a partir de la qual ja no es portaran més residus a l'abocador. El fet de fixar una data permet a la comunitat acostar-se a un objectiu «idealista» dins d'un marc temporal realista.

2. Dissenyar un programa amb la participació de tota la comunitat.

Al llarg d'aquesta primera etapa, i de totes les següents, és molt crític que tot el procés sigui supervisat i dissenyat per un grup de persones compromeses de la comunitat, que inclogui gent tant del govern municipal com del teixit empresarial i les associacions de la societat civil. Sense aquest esforç cooperatiu ni les lleis més ben fetes ni les millors intencions aniran gaire lluny.

3. Prohibir la disposició de determinats productes als abocadors.

Aquesta prohibició ha d'incloure la prohibició d'abocar la fracció orgànica (tots els productes compostables o digeribles i que poden ser retornats a la terra de forma segura), qualsevol material que es pugui reciclar i qualsevol material tòxic que pugui ser recollit separatament, sigui a les deixalleries o punts verds o a les botigues de venda al detall.

4. Posar un recàrrec a tots els materials que vagin a l'abocador.

Això és important per dues raons: a) desincentiva la generació d'aquestes fraccions, i b) genera recursos econòmics per finançar altres parts crítiques del programa del Residu Zero.

5. Crear incentius per al reciclatge.

És important estimular el desenvolupament d'empreses, petites o grans, que puguin recollir, processar i reutilitzar, reparar o reciclar materials procedents dels fluxos generats per la comunitat.

6. Promoure les auditories de residus.

És un punt crucial donar ajut financer o

consells professionals a les empreses i a les institucions perquè facin auditories sobre residus, que identifiquin on es generen els residus... Gairebé sempre quan es fa això en resulta un estalvi de diners.

7. Estimular programes de recollida d'embolcalls als punts de venda.

Proveir incentius a les botigues de venda al detall i a les empreses manufactureres perquè acceptin el retorn dels productes i dels embolcalls una vegada han fet servei. Aquests incentius poden anar des de fixar un dipòsit en coses com ara ampolles i llaunes de begudes, contenidors de menjars o bateries i pneumàtics de cotxe, fins a publicitat gratuïta entorn del programa

«Retorna-ho», destinat a la recollida de materials perillosos.

8. Convertir el vell abocador en un parc industrial o un ecoparc.

Posar en funcionament plans per convertir els vells abocadors en un indret que s'assembla més a un parc industrial. El govern local pot ser el propietari de la infraestructura i fer-ne el manteniment, però concedeix en franquícia les diferents parts a empreses locals implicades en la recollida, el processat, el reciclatge, la reutilització, la reparació, la remanufactura...

(Font: *A Citizen's Agenda for Zero Waste*, Paul Connett and Bill Sheehan. Traducció de Josep Puig.)

QUE ÉS EL 'RESISU ZERO'?

Per *Residu Zero* s'entén un conjunt de polítiques i de pràctiques que van més enllà del simple reciclatge, i que tenen en consideració un enfocament de conjunt de l'enorme flux de recursos i de residus que es mouen en el si de la nostra societat. *Residu Zero* cerca reduir les quantitats i les toxicitats dels materials emprats i dels residus generats. *Residu Zero* redueix el consum, incrementa l'eficiència, elimina les entrades de productes tòxics, maximitza el reciclatge, i assegura que els productes estan

fets per poder ser reutilitzats de forma segura, ser reparats o ser reciclats cap a la natura (si es tracta de productes biodegradables) o cap al mercat. Tot i que les comunitats i els negocis no poden «eliminar» els residus en un obrir i tancar d'ulls, *Residu Zero* proveeix la direcció i l'objectiu amb què cal comparar totes les decisions que es prenguin sobre l'ús dels materials. El *Residu Zero*: - Fa que en comptes de gestionar els residus, els residus vagin deixant d'existir.

- Dissenya de nou els processos industrials a imatge dels processos de la Natura.
- Proveeix incentius als negocis per fer productes millors i més nets, reduint els embolcalls.
- Considera la generació de residus com un fracàs i una mesura de la poca eficiència dels processos.
- Implica directament tothom i es fa a partir de la situació del sistema productiu existent.
- Té com a resultat una economia sostenible i uns bons llocs de treball